

Saare-Liivi meretuulepargi keskkonnamõju hindamise (KMH) aruande avalik arutelu

Protokoll

Kihnu, Kihnu rahvamaja

29.04.2025

Protokollis: Agne Peetersoo

Päevakava

- Saare-Liivi meretuulepargi tegevuste ja edasise protsessi tutvustus. Kristiina Nauts, Utilitas Wind OÜ
- KMH aruande ja sellele esitatud ettepanekute ülevaade. Riin Kutsar, Roheplaan OÜ
- Küsimused ja ettepanekud

KMH aruandele esitatud küsimused/ettepanekud ja vastused kokkuvõtlikult:

1. Kuidas tagatakse Ruhnu lennuühendus?

Transpordiameti nõue on, et Saare-Liivi ja Liivi tuuleparkide vahele peab jääma 10 km laiune koridor, seega tuleb lahendada küsimus mõlema arendusala põhiselt ja koostöös Transpordiametiga. Samuti muudetakse lennuprotseduure.

2. Kas tuulepargi alal on võimalik muu kasutus, nt karbikasvatus?

Seda on Eesti merealade planeeringus käsitletud, et sama ala kasutus erinevateks kasutusteks on soositud. Sama põhimõtet saab rakendada käesoleva projekti puhul, kui tekivad selleks huvitatud osapooled. KMH raames on tehtud ka kunstsubstraadi uuring, et vaadata, missugused liigid tuulikute vundamente asustavad.

3. Kui merekaabli pärast räimed ära kaovad, kas siis maksate räimed kinni?

Kaableid on Väinameres ja Liivi lahes palju, räimed ei ole ära kadunud. Kaablid süvistatakse ja need kalapüüki ei takista. Võib-olla on vaja kaableid kaitsta, nt kastmõrdade ankrute eest, kuna need lähevad väga sügavale. Ette on nähtud kalandusettevõtja hüvitist tuulikutasu komponendina. Räimed makstakse kinni, kui on tõestatud, et tuulepark või kaabel on süüdi.

4. Kui kalad ja kalapüük kaob, kuidas see mõjutab Kihnu identiteeti?

Seda KMH aruandes ei hinnatud, kuna olulist mõju kalastikule ega kalandusele ei ole tuvastatud. Eesti merealade planeeringus uuriti samuti küsimust, kuidas tuulepargid räimele mõjuvad sh müra tõttu. Käimas on ka uuring, et selgitada allveemüra mõju räimeparvedele, mille tulemusena on võimalik leevendavad meetmed loa protsessis üle vaadata. Esialgu paistab, et

räime puhul on sugutung olulisem kui müra. Rannapüügile võib mõju olla isegi positiivne, kuna tuulepark on kaladele pelgupaik, kuhu traalimise eesti varjuda.

5. Kas linnustiku eksperdi arvates on leevendusmeetmed rakendatavad ja tõesed?

Tuulikute tulede kustutamine öösel on kindlasti teostatav, kui Transpordiamet sellega nõustub. Samuti saab rakendada radareid linnuparvede registreerimiseks, mis linnuparve lähenedes annavad signaali tulede välja lülitamiseks. Konflikt lindude ja tuulikute vahel Liivi lahes tekib sellepärast, et mõlemale meeldivad madalad alad, sukelpardid tahavad olla madalikel, sest seal on toitu. Toitumisalasid kahjustada ei tohi, kuna see on oluline punkt rändel lõuna ja põhja vahel. Leevendavate meetmete rakendamisel ei ole olulist mõju ette näha.

6. Kas müra uuring on tehtud erineva tuule suuna ja ilma kohta, kuna kogemuslikult müra merel levib erinevalt?

Müra hindamisel on lähtutud halvimalt võimalikust olukorrast st oludest, kus müra levimiseks on parimad tingimused – alla tuult ja meri on tasapinnaline sile pind. Jääga on müra levik kõige parem, samuti kui on tuulevaikne, aga tuulikute töökõrgusel on tuult ja tuulikud töötavad. Tormiga samas tuule müra summutab tuulikute heli.

7. Kuidas arvestatakse Pärnu merealade planeeringus olevaid tingimusi – elektri varustuskindlus ja 10-12 km kaugusel olevate tuulikute kooskõlastamine KOV-ga? Kuidas TTJA neid sisustab ja küsib?

Pärast hoonestusluba tuleb ehitusluba, mille menetlusse kaasatakse KOV. Ehitusluba tuleb formaalselt taotleda igale tuulikule eraldi. KMH aluseks oleva esialgse paigutuse kohaselt on 10-12 km tsoonis kuni 8 tuulikut.

Varustuskindluse kohta on tehtud KMH raames Elektrilevi poolt ka analüüs. Pärnu mereala planeeringu kohaselt *on oluline tuulikute elektrikaablite asukohad lahendada selliselt, et paraneb ka Kihnu jaotusvõrgu ühenduse kvaliteet põhivõrguga*. Kihnu jaotusvõrk on ühendatud põhivõrguga muu hulgas läbi Pootsi – Lao 10 kV õhuliini, mille rike katkestaks kogu saare elektrivarustuse. Saare-Liivi meretuulepargi elektriühendus kavandatakse 220–330 kV kaablite kaudu Audruni, kuhu rajatakse uus alajaam. Projekti raames on kavandatud Elektrilevi Pootsi – Lao 10 kV õhuliin asendada maakaabelliiniga. Seega võib öelda, et paraneb ka Kihnu jaotusvõrgu ühenduse kvaliteet põhivõrguga ning on täidetud Pärnu mereala planeeringus ettenähtud nõue.